

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Petra Hlušíka a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **S. H.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2015, č. j. CPR-18817-3/ČJ-2014-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2015, č. j. 4 A 14/2015 – 30,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2015, č. j. 4 A 14/2015 – 30, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 2. 2. 2015, č. j. CPR-18817-3/ČJ-2014-930310-V243, a rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 5. 10. 2014, č. j. KRPA-123549-47/ČJ-2014-000022, **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je p o v i n n a** zaplatit stěžovateli na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 12.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Petra Václavka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a průběh předchozích řízení

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, uložila rozhodnutím ze dne 5. 10. 2014 žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) správní vyhoštění a stanovila dobu, po kterou jí nelze

umožnit vstup na území členských států EU v délce jednoho roku. K odvolání stěžovatelky rozhodla žalovaná dne 2. 2. 2015 tak, že napadené rozhodnutí potvrdila a odvolání stěžovatelky zamítla. Žalovaná neshledala důvodné odvolací námitky, a to ani ve vztahu k namítané nepřiměřenosti správního vyhoštění s ohledem na soukromé a rodinné poměry stěžovatelky. Stěžovatelka prokazatelně pobývala od 30. 8. 2013 do 27. 3. 2014 neoprávněně na území ČR, přičemž legální pobyt cizinky není tak dlouhý, aby mohl vést k úvaze o nepřiměřenosti správního vyhoštění. Ke dni rozhodnutí měla stěžovatelka 58 let, je ještě pravděpodobná možnost zařazení se do pracovního procesu. S ohledem na celkovou dobu pobytu stěžovatelky nelze předpokládat, že by ztratila vazby a kontakty navázané v zemi původu, kde má navíc dospělého syna. Na území ČR má stěžovatelka manžela a dospělou dceru; tito jsou občany Arménie, bylo prokázáno jejich společné soužití. Manžel stěžovatelky má na území ČR povolen od 3. 8. 2010 trvalý pobyt, dcera má od 25. 10. 2008 povolení k dlouhodobému pobytu. V důsledku rozhodnutí o správním vyhoštění dojde k odloučení stěžovatelky a jejich rodinných příslušníků, nepůjde však o odloučení dlouhodobé, které by způsobovalo nenávratné zpřetrhání vzájemných vazeb.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala stěžovatelka žalobu. Namítla, že rozhodnutí je nezákonné, neboť žalovaná se nedostatečně vypořádala s otázkou rodinného života stěžovatelky a nemístně bagatelizuje vztah stěžovatelky a jejího manžela a dcery. Správní orgán spíše toliko shrnul průběh řízení, aniž by zjištěné skutečnosti přezkoumatelně vyhodnotil. Dle stěžovatelky je rozhodnutí žalované rovněž nepřezkoumatelné právě ve vztahu k odůvodnění přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života.

[3] Městský soud v Praze žalobu stěžovatelky zamítl. Námitky stěžovatelky neshledal důvodné; z rozhodnutí žalované vyplývá, že tato se podrobně zabývala skutečnostmi, které vyplynuly v průběhu správního řízení a také otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Rozhodnutí shledal zákonné a přezkoumatelné.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Závěr soudu je postaven na nesprávných skutkových závěrech, rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a dále, v průběhu řízení před soudem byla zásadním způsobem zkrácena práva stěžovatelky na řádné projednání věci. V dané věci bylo nařízeno městským soudem jednání na 14. 4. 2015 v 11,30 hodin. Stěžovatelka se spolu s právním zástupcem dostavila k jednání; právní zástupce stěžovatelky požádal soudkyni Mgr. Danu Černovskou, aby s ohledem na probíhající řízení ve věci jiného žalobce téhož dne vyčkala se zahájením jednání do doby, než bude jednání ve věci skončeno. Jednání ve věci jiného klienta totiž bylo zahájeno až v 10,55 hodin, ačkoli byl právní zástupce předvolán již na 10,30 hodin. Soudkyně této žádosti vyhověla. Následně však, poté, co právní zástupce stěžovatelky odešel do jiné jednací síně, vyzvala soudkyni Mgr. Dana Černovská stěžovatelku ke vstupu do jednací síně. Právní zástupce se do jednací síně dostavil cca v 10,50 hodin a bylo mu umožněno učinit pouze závěrečný návrh. Na žádost právního zástupce stěžovatelky následně soudkyně přislíbila, že s vyhlášením rozhodnutí ve věci vyčká do doby skončení jednání v jiné věci, které se právní zástupce účastní, což opět neučinila. Tímto postupem byla stěžovatelka zkrácena na

svém právu na řádné projednání věci. Ve vztahu k dalším námitkám stěžovatelka poukázala na nesprávné vyhodnocení rodinných vazeb na území ČR. Řízení o žádosti stěžovatelky o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny bylo zastaveno dle § 66 odst. 1 písm. c) s. ř., tedy pro neodstranění vady žádosti. Vazba k manželovi by měla hrát zásadní roli při úvahách o přiměřenosti dopadu správního vyhoštění. Stěžovatelka se navíc dopustila nejméně závažného porušení povinností; na svůj neoprávněný pobyt nerezignovala a proti rozhodnutí o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podala žalobu k Městskému soudu v Praze, o níž doposud nebylo rozhodnuto. Spolu s žalobou podala také návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, který však byl usnesením městského soudu ze dne 21. 1. 2014 zamítnut. Je nutno doplnit, že stěžovatelka se sama dostavila ke správnímu orgánu k řešení své pobytové situace. Rozhodnutí o správním vyhoštění je tedy nepřiměřeným opatřením. Městský soud se v napadeném rozsudku s těmito skutečnostmi nevypořádal; rozhodnutí postrádá hodnocení druhu pobytu manžela a dcery stěžovatelky.

[5] Současně s kasační stížností stěžovatelka navrhla přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti ve smyslu § 107 odst. 1 s. ř. s. Soud tomuto návrhu vyhověl usnesením ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 107/2015 - 25.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud po posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti dospěl k závěru, že tato je podána včas a osobou k tomu oprávněnou, přičemž směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná; stěžovatelka je zastoupena advokátem.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Soud odkazuje na rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, popř. ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, eventuálně ze dne 8. 2. 2006, č. j. 3 Azs 58/2005 – 3. V zásadě platí, že „nepřezkoumatelné (...) je rozhodnutí, které postrádá základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů, (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalovaných námitek) jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné“. Rozsudek krajského soudu netrpí žádnou z uvedených vad. Je zřejmé, o jaké věci bylo rozhodováno i jak bylo rozhodnuto. Právní závěry rozhodnutí jsou v souladu se zjištěnými skutkovými okolnostmi. Výrok rozsudku logicky vyplývá z jeho odůvodnění. Tato námitka tedy není důvodná.

[10] Soud se dále zabýval námitkou stěžovatelky stran postupu městského soudu v souvislosti s ústním jednáním ve věci dne 14. 4. 2015. S ohledem na obsah tvrzení stěžovatelky si soud vyžádal stanovisko soudkyně projednávající předmětnou věc, Mgr. Dany Černovské. Z jejího vyjádření vyplynulo, že si již nepamatuje přesně průběh předmětného jednání; pokud vychází z protokolu o jednání ze dne 14. 4. 2015, je z něj zřejmé, že jednání bylo zahájeno v 11,40 hodin. Z námitky uvedené v kasační stížnosti je dále zřejmé, že právní zástupce stěžovatelky požádal soudkyni o posečkání se zahájením jednání z důvodu, že zastupuje jiného žalobce, v jehož věci bylo nařízeno jednání u městského soudu a toto jednání nebylo dosud ukončeno. Protože jednání bylo zahájeno až v 11,40 hodin, je zjevné, že vyčkala, až toto jednání skončí a právní zástupce stěžovatelky se bude moci zúčastnit nařízeného jednání. Tato skutečnost byla uvedena i do protokolu. Z protokolace je navíc seznatelné, že právní zástupce žalobkyně byl přítomen v okamžiku, kdy byl dotazován, zda stěžovatelka na žalobě trvá. Nelze přisvědčit tvrzení uvedenému v kasační stížnosti, že se právní zástupce dostavil až v 10,50 hodin a bylo mu umožněno učinit pouze závěrečný návrh. Z protokolace dále vyplývá, že právní zástupce stěžovatelky jednací síň opustil před vyhlášením rozsudku s tím, že bude vyhlášen rozsudek v řízení, které také probíhá u městského soudu. Soudkyně si nevzpomněla, jak přesně reagovala na odchod zástupce z jednací síně, jednání však proběhlo tak, že byl vyhlášen rozsudek. Právní zástupce stěžovatelky do jednací síně znovu vstoupil v okamžiku, kdy již přítomní po vyhlášení rozsudku a ukončení protokolace odcházeli a bylo nepochybně již ukončeno jednání.

[11] Vyjádření soudkyně vyřizující věc koresponduje s obsahem předmětného soudního spisu a především protokolu o ústním jednání ze dne 14. 4. 2015. Je třeba poukázat na to, že je věcí zástupce stěžovatelky, jakým způsobem přizpůsobí své časové možnosti plněním svých povinností ve vztahu k jeho klientům a k soudům. Lze-li důvodně očekávat kolizi jednání ve více právních věcech, je na právním zástupci, aby zajistil účast svou či příp. svého zástupce, případně aby ze zákonných důvodů požádal o odročení jednání. Nebylo v dané věci povinností soudu, nepředcházela-li řádně odůvodněná žádost, bez dalšího vyhovět žádosti zástupce účastníka o pozdější zahájení ústního jednání. Navíc, v dané věci rozhodující soudkyně žádosti zástupce stěžovatelky vyhověla. Pokud se zástupce stěžovatelky o vlastní vůli vzdálil z jednací síně za účelem účasti na vyhlášení rozsudku v jiné právní věci, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži soudu, ale pouze právnímu zástupci. Navíc, samotná neúčast zástupce účastníka při vyhlášení rozsudku nemůže být porušením práva na projednání věci, resp. na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud tedy tuto námitku stěžovatelky nepovažuje za důvodnou.

[12] Nejvyšší správní soud však shledal důvodnou námitku stěžovatelky, že správní vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Při přezkumu tohoto zásahu je podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nutné za pomoci principu proporcionality vyvažovat mezi zájmy cizince na jedné straně a protichůdnými veřejnými zájmy na straně druhé (viz rozsudek ESLP ve věci *Nunez proti Norsku*, 28. 6. 2011, stížnost č. 55597/09, § 69; či rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, 3. 10. 2014, stížnost č. 12738/10, § 106).

[13] Nejvyšší správní soud vychází při hodnocení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění především z judikatury ESLP, podle které je v konkrétních případech třeba zohlednit následující hlediska: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát; (5) imigrační historii dotčeného cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); (6) věk a zdravotní stav dotčeného cizince; (7) rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (8) skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý; (9) počet dětí a jejich věk; (10) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen. Všechna uvedená kritéria je třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 1 Azs 140/2014 - 42; z judikatury ESLP zejména *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, § 57 - 58).

[14] Pro řádné zhodnocení uvedených kritérií ve vztahu ke stěžovateli považuje soud za vhodné rekapitulovat pobytovou historii stěžovatelky na území ČR spolu s rekapitulací rodinných a dalších souvislostí. Za tímto účelem si soud vyžádal od Městského soudu v Praze spis sp. zn. 3 A 92/2013, ve věci žaloby stěžovatelky proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech cizinců ze dne 25. 7. 2013, kterým bylo zamítnuto jako opožděné odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu o zastavení řízení o povolení k dlouhodobému pobytu. Součástí soudního spisu je také správní spis sp. zn. MV 109466/SO-2011. Z obsahu těchto spisů a z obsahu soudního a správního spisu v přezkoumávané věci zjistil soud následující skutečnosti.

[15] Stěžovateli bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů na období od 3. 5. 2010 do 27. 12. 2010, a to za účelem sloučení rodiny. Nositelem oprávnění ke sloučení rodiny byl manžel stěžovatelky pan R. T., který má na území ČR povolen od 3. 8. 2010 trvalý pobyt. Dne 16. 10. 2011 podala stěžovatelka u příslušného správního orgánu – Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, žádost o povolení dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny dle § 42a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V rámci řízení o této žádosti byla stěžovatelka vyzvána dne 28. 2. 2011, aby ve lhůtě 10-ti dnů od doručení žádosti doložila ověřenou kopii matričního dokladu s úředním překladem do českého jazyka, dále doklad prokazující výši úhrnného měsíčního příjmu rodiny po sloučení dle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, dále doklad o zajištění bydlení, fotografii a cestovní doklad. Zároveň bylo řízení o žádosti stěžovatelky za účelem doložení těchto listin přerušeno. Tato výzva byla doručena stěžovateli náhradním způsobem dle § 24 odst. 1 s. ř. dne 24. 3. 2011, stěžovatelka však již dne 16. 3. 2011 (nejpozději uvedeného dne tedy stěžovatelka již musela být seznámena s obsahem výzvy) doložila fotografie, originál cestovního dokladu a ověřenou kopii oddacího listu včetně překladu do českého jazyka. Lhůta pro doložení všech dokladů uplynula dne 4. 4. 2011, správní orgán prvního stupně již dne 6. 4. 2011 rozhodl o zastavení řízení o žádosti stěžovatelky dle § 66 odst. 1 písm. c) s. ř. pro neodstranění vad žádosti. Toto rozhodnutí bylo stěžovateli

zasíláno na tutožnou adresu jako předchozí korespondence, správnímu orgánu se však zásilka obsahující rozhodnutí vrátila s poznámkou doručujícího orgánu, že stěžovatelka je na adrese neznámá. Správní orgán pak již bez dalšího doručil stěžovatelce toto rozhodnutí veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 s. ř. a rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 19. 7. 2011. Dne 1. 8. 2011 požádala stěžovatelka o nahlédnutí do spisu, což učinila dne 5. 9. 2011, kdy jí byl také předán osobně opis rozhodnutí o zastavení řízení. Dne 13. 9. 2011 podala stěžovatelka ke Komisi pro rozhodování ve věcech cizinců jako k odvolacímu orgánu odvolání proti předmětnému rozhodnutí. Zároveň byl do cestovního dokladu stěžovatelky vlepen tzv. překlenovací štítek osvědčující její oprávnění k pobytu do doby rozhodnutí o jejím odvolání. Komise pro rozhodování ve věcech cizinců o odvolání stěžovatelky rozhodla až dne 25. 7. 2013, a to tak, že odvolání stěžovatelky zamítla jako opožděné. Stěžovatelce byl následně dne 31. 7. 2013 Policií ČR udělen výjezdní příkaz s platností do 29. 8. 2013. Stěžovatelka dne 27. 8. 2013 podala k Městskému soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech cizinců. Řízení o této žalobě je u Městského soudu v Praze vedeno pod sp. zn. 3 A 92/2013 a doposud není ve věci rozhodnuto. Současně s žalobou požádala stěžovatelka o přiznání odkladného účinku; jejímu návrhu však městský soud nevyhověl. Stěžovatelka zároveň ještě dne 22. 8. 2013 požádala o udělení víza za účelem strpění pobytu, a to do doby rozhodnutí o následně podané žalobě; tato žádost byla stěžovatelce zamítnuta dne 8. 12. 2013. Následně dne 24. 3. 2014 se stěžovatelka o vlastní vůli dostavila na služebnu cizinecké policie za účelem řešení své bytové situace, přičemž byla zajištěna a bylo zahájeno řízení o jejím správním vyhoštění, které bylo ukončeno shora popsányými rozhodnutími, které jsou podrobeny tomuto soudnímu přezkumu. Z obsahu spisů rovněž vyplývá, že na území ČR legálně pobývá dcera stěžovatelky, a to od 25. 10. 2008 na základě povolení k dlouhodobému pobytu.

[16] Z uvedené rekapitulace je tedy zřejmé, že stěžovatelka po celou dobu jejího pobytu na území ČR činí sama aktivně kroky k tomu, aby si zajistila řádné oprávnění k jejímu pobytu. Do ČR přicestovala za situace, kdy její manžel již zde měl oprávnění k pobytu a o povolení k dlouhodobému pobytu požádala až poté, co její manžel měl povolen trvalý pobyt. Dcera stěžovatelky pobývala v té době na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu. V době přicestování měla stěžovatelka 55 let, v době rozhodování o správním vyhoštění 58 let. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by stěžovatelka měla v České republice silné sociální a kulturní vazby. Pohybuje se spíše v komunitě ruský mluvících osob.

[17] K jednotlivým kritériím uvedeným v bodě [13] tohoto rozsudku je třeba s ohledem na popsanou rekapitulaci uvést následující.

[18] Stěžovatelka mimo jí vytýkaný nelegální pobyt (31. 8. 2013 – 27. 4. 2014) neporušila žádným způsobem po dobu svého pobytu na území ČR imigrační pravidla. Na území ČR pobývala stěžovatelka ke dni rozhodnutí o správním vyhoštění cca 4 a půl roku, z této doby však pouze cca 8 měsíců bez oprávnění k pobytu. Po celou dobu žila ve společné domácnosti s manželem a dcerou. Nemá sice zásadní kulturní a sociální vazby na ČR, nicméně tato skutečnost nemůže být zásadním negativním hodnotícím kritériem přiměřenosti zásahu do života stěžovatelky. Nejvyšší správní soud má za to, že v případě stěžovatelky je při hodnocení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění nutno

zejména zohlednit aktivní přístup stěžovatelky při legalizaci jejího pobytu na území, odrážející její zjevný respekt k právním předpisům hostitelského státu. Nelze stěžovatelce přičítat k tíži aktivní využívání právními předpisy předvídaných prostředků k realizaci jejího práva na pobyt na území ČR. V dané věci nelze také přehlédnout průběh předchozího správního řízení o žádosti stěžovatelky o povolení k dlouhodobému pobytu. Jakkoli není namístě předjímat rozhodnutí městského soudu o žalobě stěžovatelky proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech cizinců, je možné označit postup správních orgánů v průběhu předchozího správního řízení o žádosti stěžovatelky o povolení k dlouhodobému pobytu jako přinejmenším formalistický. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v této věci hodnotit jednotlivé právní otázky týkající se předchozího správního řízení, nicméně z obsahu spisu vyplývá, že ačkoli bylo z postupu stěžovatelky zřejmé, že její žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je podložena objektivními skutečnostmi (existence manželství s cizincem, jenž má na území ČR povolen trvalý pobyt) a že stěžovatelka činí aktivní kroky k legalizaci pobytu, rozhodl správní orgán o zastavení řízení, a to i přes částečné doložení požadovaných listin ze strany stěžovatelky, navíc již pouhé dva dny po uplynutí stanovené lhůty. Přestože v průběhu předchozího řízení zjevně probíhala bezproblémová korespondence ze strany správního orgánu vůči stěžovateli, přistoupil správní orgán k doručení rozhodnutí o zastavení řízení, které mělo pro stěžovatelku z hlediska jejího oprávnění k pobytu zcela zásadní význam, veřejnou vyhláškou. K volbě tohoto způsobu doručení zřejmě postačily správnímu orgánu pochybnosti o pobytu stěžovatelky při doručování písemnosti v jediném případě. Z hlediska přístupu orgánů veřejné správy nelze kladně hodnotit ani skutečnost, že o odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí o zastavení řízení bylo rozhodnuto až po cca 2 letech, přičemž nedošlo k meritornímu přezkumu rozhodnutí, ale odvolání bylo zamítnuto jako opožděné.

[19] S přihlédnutím ke všem uvedeným okolnostem je nutno na stupnici závažnosti zásahu „podstatný – mírný - nízký“ dospět k závěru, že soukromý a rodinný život stěžovatelky by byl v případě realizace správního vyhoštění narušen v podstatné míře. Je třeba mít na zřeteli, že v přecházejících řízeních nebyly zjištěny okolnosti, které by zavadaly příčinu k pochybnostem o rodinném životě stěžovatelky, o fungování rodiny na území ČR. Nelze se bez dalšího ztotožnit s názorem městského soudu, že není vyloučeno obnovení rodinného soužití jinde. Za situace, kdy manžel stěžovatelky byl na území ČR povolen trvalý pobyt a (dospělá) dcera stěžovatelky pobývá na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu, nelze po stěžovateli spravedlivě požadovat, aby při zhodnocení všech shora uvedených hledisek žila odděleně od manžela a dcery, byť v zemi původu, kde dle zjištění správních orgánů má vlastnit byt. V úvahu je třeba brát také věk stěžovatelky; jestliže v době uložení správního vyhoštění bylo stěžovateli 58 let, lze obecně považovat šance jejího uplatnění na trhu práce za výrazně snížené. Postup správních orgánů ve světle uvedeného postrádá logickou návaznost; jestliže právní úprava výslovně počítá s oprávněním požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny za situace, kdy manžel žádajícího cizince má na území ČR povolen pobyt [§ 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] a je tak dán při splnění zákonných podmínek právní nárok na povolení k pobytu, je legitimní očekávat postup vedoucí k zajištění řádné možnosti uplatnění práv cizince.

[20] Lze vytknout městskému soudu, že postup správních orgánů a jejich právní závěry ve vztahu k hodnocení otázky přiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatelky s přihlédnutím ke všem skutečnostem, které vyšly v řízení najevo, nepodrobil kritickému přezkumu a v podstatě bez dalšího se se závěry správních orgánů ztotožnil.

[21] Podle Nejvyššího správního soudu by v dané věci nebyla dosažena spravedlivá rovnováha mezi ochranou rodinného života stěžovatelky a ochranou protichůdného veřejného zájmu na jejím vyhoštění, který by na zmíněné stupnici byl uspokojen jen mírně. Jednání stěžovatelky nedosahovalo takového stupně závažnosti, že by vyvolávalo nutnost trvat na tak podstatném zásahu do její rodiny. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že uložené správní vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do rodinného života stěžovatelky. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců proto rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatelky nemělo být vydáno.

[22] Nejvyšší správní soud nicméně zdůrazňuje, že závěr o nepřiměřenosti uloženého správního vyhoštění vůči soukromému a rodinnému životu stěžovatelky vychází z konkrétních skutkových okolností této věci a nelze jej zobecňovat. V každém konkrétním případě je nutné vycházet z výše uvedených hodnotících kritérií, které dovodil ve své judikatuře ESLP. Hodnocení těchto hledisek může na odlišném skutkovém základě vést k opačným závěrům, než ke kterým se v posuzované věci přiklonil Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 1 Azs 160/2014 - 37; ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 Azs 205/2014 - 26; ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 - 43 aj.). Pokud by se cizinec například v mnohonásobně větší míře dopouštěl přestupků, správních deliktů nebo dokonce trestných činů, bylo by nezbytné trvat na jeho vyhoštění, které by v takovém případě nebylo vůči jeho rodinnému životu nepřiměřené.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na shora uvedené rozhodl Nejvyšší správní soud o zrušení napadeného rozsudku městského soudu. Podle § 110 odst. 1 s. ř. s. platí, že pokud Nejvyšší správní soud dospěje k závěru o důvodnosti kasační stížnosti, rozsudkem zruší rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, pokud ve věci sám nerozhodl způsobem podle odst. 2. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. platí, že pokud Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí krajského soudu a již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může podle povahy věci sám rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu nebo vyslovení jeho nicotnosti; ustanovení § 75, § 76, a § 78 se použijí přiměřeně. Pravomoc k současnému zrušení rozhodnutí správního orgánu přitom není vázána na návrh stěžovatele; je to tento soud, který zváží, zda je namíste pouze zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, či zda je racionální současně zrušení rozhodnutí správního orgánu. V daném případě jsou dány důvody k postupu podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Rozhodnutí žalované a správního orgánu prvního stupně totiž nemůže obstát z obdobných důvodů jako rozsudek krajského soudu. Žalovaná a správní orgán prvního stupně se v odůvodnění svého rozhodnutí nesprávně vypořádaly s otázkou přiměřenosti správního vyhoštění na dobu jednoho roku, po kterou nelze stěžovatelce umožnit vstup na území členských států Evropské unie, jako zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší

správní soud tedy podle § 78 odst. 3 s. ř. s. současně se zrušením rozhodnutí žalované zrušil také rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Podle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. budou správní orgány při dalším rozhodování ve věci vázány právním názorem Nejvyššího správního soudu (k možnosti obdobného postupu srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2012, č. j. 1 As 78/2012 – 35, či rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 67/2013 – 42).

[24] Tento rozsudek nevytváří překážku pro případné nové rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatelky, pokud se v budoucnu dopustí protiprávního jednání, v jehož důsledku již při hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince převáží veřejný zájem na jejím vyhoštění.

[25] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. platí, že pokud Nejvyšší správní soud v případě zruší rozhodnutí žalovaného podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatelka měla ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení stěžovatelky tvoří mimosmluvní odměna jejího zástupce podle § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Nejvyšší správní soud proto přiznal stěžovateli částku vždy 3.100 Kč za jeden úkon právní služby; zástupce stěžovatelky učinil celkem tři úkony právní služby, spočívající v podání žaloby, účasti na jednání před soudem a podání kasační stížnosti [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Dále soud přiznal třikrát částku 300 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojenou (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože zástupce stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést podle zvláštního zákona z odměny za zastupování a náhrad, a to o 2.142 Kč. Celková náhrada nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti tedy činí 12.342 Kč. Tuto částku je žalovaná povinna zaplatit stěžovateli na účet advokáta Mgr. Petra Václavka do 30 dnů od právní moci rozsudku. Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřiznal náklady za převzetí věci v řízení o kasační stížnosti, protože ze spisu vyplývá, že Mgr. Petr Václavek stěžovatelku zastupoval již v řízení před městským soudem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu